

Eredmények

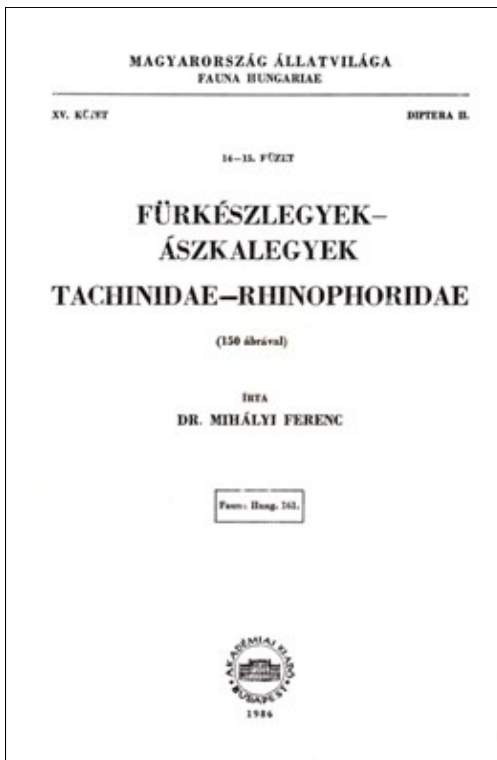
Figyelembe véve az eddig rendelkezésre álló publikációkat, elsősorban monográfia jellegű köteteket (Tóth 2011a, 2011b, 2012), Magyarország területéről jelenlegi ismereteink szerint 432 faj előfordulását tekinthetjük igazoltnak. Ebben a számban már szerepelnek a legutóbbi években Magyarország faunájára újként kimutatott alábbi fajok is: *Blondelia piniariae* (Hartig, 1838), *Dexia vacua* (Fallén, 1816), *Halidaya aurea* Egger, 1856, *Phebellia glirina* (Rondani, 1859), *Phryxe erythrostroma* (Hartig, 1838).

Nagytájak szerinti összehasonlítás

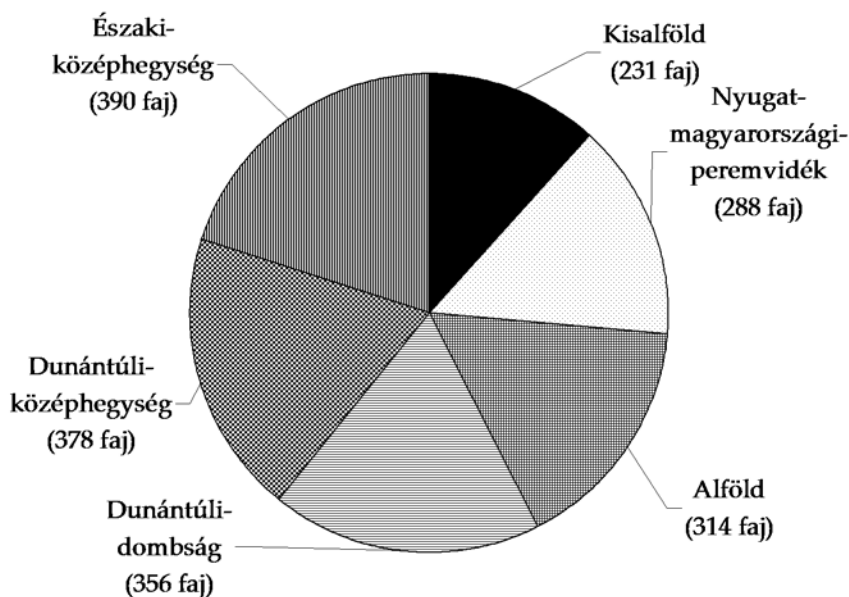
A hazai Tachinidae fauna állatföldrajzi szempontból való értékelése még várat magára. Magyarország fürkészlégy faunájának összetételét és fajgazdagságát is elsősorban a terület földrajzi helyzete, tengerszint feletti magassága, éghajlata, vízrajza, valamint részben növénytakarója határozza meg.

Bár magasabb hegyvidék hazánkban nincs, azonban középhegységeinknek akadnak olyan, esetleg csak mikroklimatikus éghajlati vonásokkal rendelkező részei, melyeken viszonylag sok montán vagy szubmontán jellegű fürkészlégy fordul elő. Ilyenek elsősorban a Mátra és a Bükk északi lejtőjén található. A Nyugat-magyarországi-peremvidék egyes részein (Kőszegi-hegység: Írott-kő) néhány faj esetében az Alpok, a Mátrában vagy a Zempléni-hegységben, főleg a Nagy-Milic környékén a Kárpátok hatása érvényesül. Ugyanakkor az Alföld homokos és szikes területeinek fürkészlégy faunája még viszonylag kevésbé kutatott.

A **III. táblázat** tartalmazza a hazai

4. ábra: Mihályi Ferenc fürkészlégy határozó könyvének borítója

5. ábra: Magyarország nagytájairól eddig kimutatott fűrkészlégység fajok száma

nagytájáról nyilvántartott fűrkészlégységeket. A jelenlegi ismeretek alapján is jól kimutatható különbségek vannak az egyes nagytájak faunájában (5. ábra). Viszonylag érdekes, hogy első helyre került az Északi-középhegység (390 faj). Ebben feltehetően szerepe van annak is, hogy a nagytáj része a Bükk, mely a fűrkészlégység szempontjából egyik legjobban kutatott kistájunk. Ott jelentős gyűjtések folytak az 1957 és 1960 közötti években a szerző által a Déli-Bükkben, elsősorban a Tardi-patak völgyében. Az Északi-középhegység faunájának feltárásához nagyban hozzájárult továbbá az Aggteleki Nemzeti park, valamint a Mátra intenzív kutatása. Csupán minimálisan marad el mögötte a Dunántúli-középhegység (378 faj), ahol viszont elsősorban a Bakonyban folytak évtizedeken át viszonylag rendszeres kutatások. További sorrend: Dunántúli-dombság (356 faj), Alföld (314 faj), Nyugat-magyarországi-peremvidék (288 faj). A legkevesebb (231) fajt a Kisalföldről mutattunk ki, ahol lényegében csak a Hanságban és részben a Szigetközben volt számottevő a fűrkészlégység gyűjtése.

A fűrkészlégység fauna összetétele

Más Diptera családokhoz hasonlóan, fűrkészlégység faunánk összetétele is egyaránt vizsgálható minőségi és mennyiségi szempontból. Ennek alapján a későbbi-

ek során a helyi sajátosságok meghatározása mellett, lehetőség nyílik majd más területek faunájával való összevetésre is. A minél objektívebb összehasonlítás feltétele, hogy a vizsgált területek legalább közepesen jól kutatottak legyenek. E kritériumnak általánosságban az ország több kisebb-nagyobb tájegysége viszonylag jól megfelel. Ugyanakkor szemben pl. a csípőszúnyogokkal vagy kisebb részben a zengőlegyekkel, a hazai Tachinidae fauna feldolgozása még hogy kívánivalókat, ezért olyan jellegű értékelésre, mint az említett legyekkel kapcsolatban már történt, a fürkészlegyek esetében még szerényebb a lehetőség.

A fürkészlegy fauna minőségi összetétele

A szerző által korábban feldolgozott Diptera családok (Culicidae, Syrphidae) minőségi összetételének meghatározásában is az előfordulási adatok UTM hálótérképek alapján meghatározott relatív gyakorisági kategóriák szerinti értékelésére épülő módszer (DÉVAI & MISKOLCZI 1987) szolgált alapul.

Az UTM hálótérkép az előfordulási adatok értékelése alapján, lehetővé teszi az egyes fajok gyakoriságának viszonylag objektív módon történő meghatározását. A módszer a szitakötőkre épülő lényege megtalálható az előzőekben említett munkában. A csípőszúnyogra és a zengőlegyekre vonatkozó információkkal a szerző már több dolgozata (TÓTH 2001b, 2004, 2006, 2008a, 2008b) foglalkozik.

A fürkészlegyek gyakoriságának meghatározása főleg tapasztalati alapon történt. Ezért az adatközlő fejezetben megadott gyakorisági értékek az esetek egy részében inkább csak az általános tájékozódást szolgálják. Az eddig feldolgozott Diptera családoknál is a mérsékelt gyakori előfordulású fajok domináltak. Mint

UTM hálómezők száma	Előfordulás gyakorisága	Fajszám	%
1–4	I. Szórványos előfordulású	60	13,89
5–10	II. Ritka előfordulású	44	10,18
11–58	III. Mérsékelt gyakori előfordulású	219	50,69
59–120	IV. Gyakori előfordulású	85	19,67
121>	V. Igen gyakori előfordulású	24	5,56
Σ		432	99,99

az a mellékelt diagramból (6. ábra) kiderül, Magyarország fürkészlegy faunájára is ez a jellemző. A szórványos előfordulású fajok kerekén 50%-át adják az összes fajnak. Mivel viszonylag sok a mindössze néhány lelőhelyen (illetve 10×10 km-es hálómezőben) előkerült fajok száma, ezért természetes, hogy meglehetősen magas (közel 14%) a szórványos előfordulásúak részesedése. Lényegében több a vele